

Po piatich rokoch USA vojnu s terorizmom nevyhrali

Janusz Bugajski

Päť rokov od teroristických útokov na New York a Washington sa Spojené štáty stále snažia vyrovnáť s ich následkami. Politická elita zostáva rozdelená medzi dvoma smermi, ako bojovať proti náboženskému radikalizmu: agresívne medzinárodné zapojenie a mravické budovanie koalície. V rovnakom čase sa zosilňujú prostriedky a prejavy islamského terorizmu a nové hrozby sa objavujú zo strany „darebáckych štátov“, ktorým čelí americká prevaha.

Bushova téma

Prezidentovanie Georgea Busha postavilo svoju dôveryhodnosť na eliminovaní terorizmu a posilňovaní americkej domácej bezpečnosti. To sa však dostáva pod zväčšujúci sa drobnohľad voličov. Biely dom musí zápasíť s viacerými problémami domácej aj zahraničnej politiky a v novembrových voľbách do Kongresu pravdepodobne vládnucci republikáni pocítia značné straty. Prínajmenšom tri sporné

veci zaujímajú občanov USA, pričom to, ako prezident a Kongres k nim pristupujú, má za následok pokles podpory pre ich kroky pod úroveň 50 percent: ide o vojnu v Iraku, ilegálnu imigráciu a stav hospodárstva.

Vyššie 2 600 amerických vojakov zahynulo v irackej gerilovej vojne a vyše 10-tisíc utrpelo zranenia s trvalými následkami. Hoci rozsah následkov nedosiahol tie z vojny vo Vietname, neschopnosť americkej koalície a irackých síl potlačiť brutálnu rebeliu sa stáva zjavnejšia čoraz väčšiemu počtu občanov Spojených štátov. Mnohí sa teraz pýtajú na rozumnosť zásahu v Iraku, kritici si myslia, že to len zvyšuje teroristické hrozby a protiamerické nálady. Výzvy na stiahnutie amerických vojakov sa stupňujú.

Aj v prístupe k boju proti teroristickej hrozbe doma, teda v otázke, na ktorej prezident zakladá svoje vodcovstvo, dôvera verejnosti v administratívu klesá. Neschopnosť vlády vypátrať a deportovať ilegálnych imigrantov zvýšila obavy z teroristov, ktorí bezrestne prichádzajú do Spojených štátov, otáznym je záväzok administratívy ochrániť hranice a zaručiť

vnútornú bezpečnosť.

Pomalá reakcia federálnej vlády na ničivé následky hurikánu Katrina v New Orleanse spreď roka tiež upozornila na slabú pripravenosť krajiny na veľké nešťastie.

Nové zbrojenie, nové hrozby

Okrem Iraku začínajú vrieť ďalšie dve medzinárodné krízy, v Iráne a Severnej Kórei. Teherán aj Pchjongjang vyvíjajú jadrové zbrane a je toho naozaj málo, čo „medzinárodné spoločenstvo“ môže urobiť pre to, aby ich zastavilo. Bezpečnostná rada OSN pre odpor Ruska a Číny nechce zaviesť zmysluplné sankcie. Niektorí poradcovia vyzývali na preventívne vojenské útoky proti obom „darebáckym režimom“, ale Washington váha konať jednostranne proti vládám, ktoré by mohli destabilizovať Blízky východ, zatiaľ čo by si znepriatelil svojich európskych aj moslimských spojencov.

Irán chce získať postavenie regionálneho lídra a sústreďuje sa na vývoj jadrového potenciálu, ktorý by mu umožnil dosiahnuť jeho strategické ambície. Severná Kórea zúfalo túži legitimizovať svoj režim

a jadrovú hrozbu využíva ako prostriedok politického vydierania. Obe krízy budú zamestnávať Bushovu administratívu v jej posledných dvoch rokoch, no diplomatické riešenie nie je na dohľad. Ak Amerika nezorganizuje účinnú medzinárodnú akciu proti obom režimom, Izrael a Japonsko môžu vziať veci do vlastných rúk a takto vzniknuté regionálne ohniská by nevyhnutne do seba vtiahli aj USA.

Slabá opozícia v Demokratickej strane

Všetky tieto záležitosti majú vplyv na americkú politiku a zničili šance mnohých republikánov v nastávajúcich voľbách. Samotného Busha to nezasiahne, pretože v roku 2008 už nemôže kandidovať. No aj tak, jedine slabí, rozdelení a nerozhodní demokrati môžu udržať republikánov nad vodou pri hlasovaní v novembri.

V Demokratickej strane sa neobjavil nijaký dôveryhodný líder. Pre veľa ľudí zostávajú postoje demokratov, týkajúce sa otázok národnej bezpečnosti, stále nejasné a rozporné. Ak by došlo k ďalšej medzinárodnej kríze alebo k teroristickému útoku

na Spojené štáty, súčasná administratíva by z toho pravdepodobne vyťažila, pretože občania by sa opäť zomkli okolo svojich lídrov. Päť rokov po 11. septembri

sme „vojnu s terorizmom“ určite nevyhrali. Ani doma, ani v zahraničí.

Autor je analytik washingtonského Strediska pre strategické a medzinárodné štúdie

Čo už Kapry s vibrátormi

Ján Füle

© Perex, a.s.

Greenpeace zverejnila informácie, že „mnohé sexuálne pomôcky pre dospelých obsahujú rovnaké toxické látky, ktoré EÚ zakázala pri výrobe detských hračiek“. Aby sme boli presní, sú to ftaláty. Ochránári z Greenpeace u nás zatiaľ naposledy spôsobili rozruch pred Vianocami, keď našli ftaláty v kaproch. Čo už. O kaproch určite nevieme všetko, ale jedno je isté - vibrátory nepoužívajú. Nekontaminovali sme ich my? Ak áno, tak nech je k nám Greenpeace zhovievavá, neberie nám sexuálne pomôcky a kapry - radšej nech nám zakážu kúpanie v rybníkoch.

SMS ring

Aký je váš názor? Pošlite ho ako SMS

Otázka: **Čo vo vás vyvoláva výročie 11. septembra? Ako vnímate vojnu proti terorizmu vedenú Spojenými štátmi?**

Stále cítiť pocit hrôzy z tohto činu. Ten pocit však umocňuje aj nezmyselná vojna v Iraku. Anton Vrablík, Sereď

Výročie 11. septembra mi pripomenulo citát z Biblie (i názov staršieho amerického filmu) - Kto seje víťaz, žne búrku, bohužiaľ. Branislav Adamovič, Bratislava

Zlo plodí zlo, nenávisť plodí nenávisť. Spojené štáty vedú vojnu za svoje ekonomické záujmy a dôsledok je smrť nevinných ľudí. Mikuláš Sufliarsky, Martin

Čo vyvolal Mnúchov v roku 1939. Vojna proti terorizmu je aj boj o energetické zdroje pri ich globálnej spotrebe. Vladimír Fraňo, Puchov

Aktuálna otázka: **Čo si myslíte o výzve pápeža, aby sa západná civilizácia opäť viac snažila počúvať Boha?**

Napíšte nám prostredníctvom SMS v maximálnej dĺžke 160 znakov na tel. číslo 7005, tvar SMS: PRAVDA vašeslovo. Cena SMS 6 Sk s DPH. Vybrané názory zverejníme a autori dostanú po 100 Sk. Pre Perex a.s. prevádzkuje TELTEX s. r. o.

Útokom sa dá zabrániť len spoločnými silami

Rodolphe M. Vallee, Judith A. MacGregorová, Miguel Aguirre de Carcer, Mysore Kapaniah Lokesh

Dnes si pripomíname piate výročie od teroristických útokov z 11. septembra 2001. V ten deň prišlo o život takmer tritisíc ľudí. Ich príbuzní a priatelia stále žiaľia nad ich stratou. Stále zápasíme s obnovou, stále bojujeme o vhodné odpovede. Tragický 11. september nebol jediným incidentom. Obyvatelia Londýna, Madridu, Bali, Istanbulu, Bombaja a iných miest, ktoré sa stali cieľmi teroristických útokov, si pripomínajú vlastné smutné výročia. Občania Iraku a Afganistanu denne čelia útokom.

Päť rokov po 11. septembri čelí medzinárodné spoločenstvo trom skutočnostiam: cieľmi všetkých týchto útokov v Amerike, Európe a Ázii boli nevinní ľudia, teroristi sa zameriavajú na špecifické ciele, ale o životy prichádzajú občania mnohých národností a náboženstiev a čo je najdôležitejšie - len krajiny, ktoré spoja svoje sily, môžu tomuto druhu terorizmu zabrániť. Medzi obeťami z 11. septembra sú ľudia z vyše 80 štátov sveta. Pri iných útokoch hynuli ľudia z Latinskej Ameriky, Ázie, Afriky, Blízkeho východu, Európy. Povaha týchto útokov robí z každého možný cieľ.

Po celom svete je veľa bolestivých spomienok a mnohé nasvedčuje tomu, že tí, ktorí chcú vo veľkom zabíjať nevinných ľudí, sú trpezliví a zároveň

odhodlaní. Preto vlády musia byť ešte trpezlivejšie a odhodlanejšie na ochranu životov svojich občanov a ďalších nevinných ľudí, či už doma, alebo tisíce míľ ďaleko. To sa dá, no len cez pevné rozhodnutie a vyčlenenie ľudských aj finančných zdrojov.

Len pred niekoľkými týždňami uskutočnila britská polícia veľkú protiteroristickú operáciu na zastavenie vážnej teroristickej hrozby. Podarilo sa to vďaka vynikajúcej domácej a medzinárodnej spolupráci medzi políciou a bezpečnostnými službami. Z právnych dôvodov nemôžeme o tomto prípade viac povedať, ale môžeme vyhlásiť, že podotvrdí neuspeli. Britské úrady ich s pomocou Pakistanu, Spojených štátov bezpečnostných služieb, vypátrali a zatkli.

Spojené štáty, Európa a štáty Blízkeho východu a južnej Ázie sa pridali k silám na boj proti nepriateľovi, ktorý chce len ničieť a nie budovať. Teroristov posielajú len na zabíjanie, nie na zlepšenie životov tých, ktorých majú v úmysle zastupovať. Tragédie od 11. septembra zocelili naše rozhodnutie bojovať proti terorizmu po celom svete. Obyvatelia Slovenska sami vedia, že nik nie je voči hrozbe terorizmu imúnny a slovenská vláda poskytla svoju najlepšiu spoluprácu.

Len zjednotená globálna odpoveď na terorizmus môže byť účinná. Národné bezpečnostné služby koordinujú svoje aktivity tak, ako nikdy predtým. Zdieľanie tajných údajov, posilnenie sledovania podozrivých sietí, rýchle

odovzdávanie informácií, účinnejšie technické procedúry pri prehľadávaní na hraniciach a vytvorenie efektívnejších zákonov na porátanie sa s financovaním terorizmu útokom vo svete zabraňujú. Svoju pozornosť a zdroje však musíme zamerať aj na to, aby sme zabránili teroristom v prístupe k zbraňam hromadného ničenia.

Všetko toto môžeme urobiť bez toho, aby sme znížovali úroveň demokratických štandardov, bez kompromisov voči našim hodnotám. Tento boj môžeme vyhrať bez poškodenia vzťahov so stúpenkami islamu, ktorí sú zdesení z toho, že teroristi pokrívili ich náboženstvo pokoja. Zlošť sa môže a musí vyjadrovať pokojným spôsobom. Musíme nahlas hovoriť o pozitívnom obraze budúcnosti, hodnotách slobodnej, demokratickej, multikultúrnej spoločnosti. Musíme odpovedať budovaním silného a skutočného partnerstva so všetkými národmi a komunitami v rámci našich vlastných krajín.

Boj proti terorizmu bude pokračovať. Terorizmus sa nezačal 11. septembra. Brutalita toho dňa však zmenila to, ako na terorizmus odpovedáme, posilnila a zjednotila front národov a ľudí odhodlaných zastaviť tieto činy. Budeme pokračovať v snahe spoločne poraziť extrémizmus a terorizmus. To je najlepšiu spôsob, ako vzdať česť obeť týmto zločinom.

Autori sú veľvyslancami Spojených štátov, Veľkej Británie, Španielska a Indie v Bratislave

Pravda

vydáva Perex, a. s. Vychádza denne okrem nedele. Šéfredaktor: Petr Šabata. Zástupcovia šéfredaktora: Jakub Prokeš, Jozef Švolík. Vydávajúcí redaktori: Mikuláš Sliacky, Ján Škoda. Hlavný sekretár: Jela Hermanová. Vedúci redaktori rubrik: Miroslav Čaplovič (zahraničné udalosti), Juraj Porubský (ekonomika), Jozef Švolík (kultúra), Boris Vanya (šport), Bohuš Lenický (Bratislava). Adresa: Trnavská cesta 39/A, 832 66 Bratislava 3. telefón: 02/4959 6111, 4959 6999, telefax 02/4959 6631. Inzercia v redakcii: 02/4959 6979, telefax (inzercia) 02/4959 6281. Filiálne redakcie: Banská Bystrica, 974 01, Námestie slobody 3, tel. a fax 048/4124 665, 4141 403. Košice, 040 01, Letná 45, tel. 055/63 38 380. Trnava 0905 480377. Trenčín 0905 899083. Žilina, 010 08, Vysokoskolákov 4, tel./fax 041/5655 124. Prešov 0905 566175. Rozširuje: Mediaprint KAPA, Slovenská pošta, a. s. Fakturované celoročné predplatné pre firmy 3 748 Sk, na 1. štvrťrok 867 Sk, 2. štvrťrok 923 Sk. Zlavené predplatné pre fyzické osoby. Objednávky do zahraničia vybavuje Slovenská pošta, a. s., Stredisko predplatného tlače, Námestie slobody 27, 810 05 Bratislava 15, e-mail: zahranična.tlac@sposta.sk. Podávanie novinových zásielok povolené RPP Ba-Pošta Bratislava 12 dňa 9. decembra 1993, č. j. 173/93. E-mail: pravda@pravda.sk. Index č. 48 061, registr. č. 460/91, ISSN 1335-4051. Vytlačil: PEREX, a. s., Hraničná 16, Bratislava. © Perex, a. s. Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Akékoľvek použitie častí alebo celku, najmä rozmnožovanie a šírenie textov, fotografií či grafov akýmkoľvek mechanickým alebo elektronickým spôsobom aj v inom než slovenskom jazyku bez písomného povolenia vydavateľa je zakázané. Internetový archív denníka Pravda na dennik.pravda.sk spravuje Newton I.T. Monitoring tlače poskytujú so súhlasom vydavateľa firmy Newton I.T. a SMA, a.s. Autori článkov (externí prispievatelia) v súlade s § 7 zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov, zaslaním autorského diela (článku) do redakcie, udeľujú časovo neobmedzený súhlas spoločnosti PEREX, a. s., IČO: 00 685 313, na spracovanie poskytnutých osobných údajov v súvislosti s uverejnenými autorskými dielami, pričom poskytnuté osobné údaje budú použité výlučne na účely vedenia agendy autorských honorárov, údaje nebudú zverejnené a oprávnené osoby zachovávajú o poskytnutých osobných údajoch mlčanlivosť. Súhlas s poskytnutím osobných údajov je možné odvolať kedykoľvek s účinnosťou k 30. 6. nasledujúceho kalendárneho roka.